

Rozdział IX

Zwrot VAT

(art. 87 ustawy o VAT)

W VAT, znacznie częściej niż w przypadku innych podatków, występują sytuacje, w których podatnik może otrzymać jego zwrot. Dotyczy to nadwyżki podatku naliczonego nad należnym, którą podatnik zadysponował do zwrotu na rachunek bankowy w terminie 15, 25, 40, 60 lub 180 dni. Otrzymanie zwrotu podatku, w tym w formie nadpłaty, wiąże się z koniecznością spełnienia warunków uzasadniających ten zwrot.

1. Zwrot VAT w terminie 15 dni

Od 2022 r. sprzedawcy ewidencjonujący obrót na kasie mają obowiązek zapewnić konsumentom możliwość dokonywania zapłaty przy użyciu instrumentu płatniczego. Możliwość dokonywania płatności bezgotówkowych należy zapewnić w każdym miejscu, w którym faktycznie wykonywana jest działalność gospodarcza, w szczególności w lokalu, poza lokalem przedsiębiorstwa lub w pojeździe wykorzystywanym do świadczenia usług transportu pasażerskiego.

Dla podatników, którzy wywiążą się z obowiązku umożliwienia płatności przy użyciu instrumentu płatniczego, np. terminala płatniczego, ustawodawca przewidział bonus. Urząd skarbowy będzie obowiązany dokonać zwrotu VAT w terminie 15 dni, licząc od dnia, w którym upłynął termin do złożenia JPK_V7, w przypadku złożenia:

- deklaracji, w której podatnik wykazał zwrot różnicy podatku,
- korekty deklaracji, w której podatnik wykazał zwrot różnicy podatku, jeżeli jej złożenie nastąpiło przed upływem terminu do złożenia deklaracji

lub w terminie 15 dni od dnia złożenia korekty deklaracji, w której podatnik wykazał zwrot różnicy podatku, jeżeli jej złożenie nastąpiło po upływie terminu do złożenia deklaracji.

O zwrot w terminie 15 dni można pierwszy raz wnioskować od rozliczenia za styczeń lub I kwartał 2022 r.

Zwrot w terminie 15 dni będzie możliwy, gdy łącznie zostaną spełnione cztery warunki:

1. Za trzy kolejne miesiące, a w przypadku podatnika rozliczającego się kwartalnie za I kwartał, poprzedzające bezpośrednio okres, w rozliczeniu za który podatek występuje z wnioskiem o zwrot, udział procentowy:

- łącznej wartości sprzedaży brutto zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kas online w danym okresie rozliczeniowym w całkowitej wartości sprzedaży brutto dokonanej przez podatnika w danym okresie był nie niższy niż 80%,
- otrzymanych płatności zrealizowanych z wykorzystaniem instrumentów płatniczych, w tym również przy użyciu usługi polecenia przelewu z tytułu sprzedaży wraz z podatkiem, zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kas online, dokumentowanej paragonami z oznaczeniem, z którego wynika, że płatność została dokonana przy użyciu karty płatniczej, przez wykonanie płatności mobilnej lub polecenia przelewu, zgodnym z formą otrzymanej płatności, w stosunku do łącznej wartości sprzedaży brutto zaewidencjonowanej przy zastosowaniu tych kas w danym okresie rozliczeniowym był nie niższy niż 65% (od 2024 r. 80%).

Łączna wartość sprzedaży wraz z podatkiem będą ustalane w oparciu o dane gromadzone w Centralnym Repozytorium Kas. Do wartości tej nie wlicza się sprzedaży dokumentowanej fakturą wystawianą przy zastosowaniu kasy rejestrującej, w przypadkach gdy wartość sprzedaży i kwota podatku są zaewidencjonowane w raporcie fiskalnym dobowym kasy.

Natomiast całkowitą wartość sprzedaży wraz z podatkiem należy ustalić w oparciu o dane zawarte w ewidencji VAT.

2. Przez kolejnych 12 miesięcy poprzedzających bezpośrednio okres, w rozliczeniu za który podatek występuje z wnioskiem o zwrot, łączna wartość sprzedaży brutto, zaewidencjonowanej przez tego podatnika przy zastosowaniu kas online, za każdy okres rozliczeniowy będzie musiała wynosić co najmniej 50 000 zł.

3. Za okres, w rozliczeniu za który podatek występuje z wnioskiem o zwrot:

- wykazana przez niego kwota zwrotu nie będzie mogła przekroczyć dwukrotnej wysokości podatku wynikającego u tego podatnika ze sprzedaży zaewidencjonowanej w okresie rozliczeniowym przy zastosowaniu kas online,
- kwota do przeniesienia nierozliczona w poprzednich okresach rozliczeniowych i wykazana w deklaracji nie będzie mogła przekroczyć 3000 zł,
- podatnik będzie musiał złożyć deklarację przed upływem terminu do jej złożenia.

4. Podatnik przez:

- kolejnych 12 miesięcy poprzedzających bezpośrednio okres, w rozliczeniu za który występuje z wnioskiem o zwrot, będzie musiał:
 - być zarejestrowany jako podatnik VAT czynny,
 - składać za każdy okres rozliczeniowy JPK_V7,
 - prowadzić ewidencję sprzedaży przy zastosowaniu wyłącznie kas online;
- kolejne trzy miesiące poprzedzające bezpośrednio okres, w rozliczeniu za który wystąpi z wnioskiem o zwrot, będzie musiał posiadać rachunek rozliczeniowy

lub imienny rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, znajdujący się na białej liście.

Spełnienie wymienionych warunków będzie weryfikowane z wykorzystaniem zasobów teleinformatycznych Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

2. Zwrot VAT w terminie 25 dni

Z art. 87 ust. 6 ustawy wynika, że urząd skarbowy jest obowiązany dokonać zwrotu różnicy podatku w terminie 25 dni, licząc od dnia złożenia rozliczenia, jeśli łącznie spełnione są następujące warunki:

- 1) kwoty podatku naliczonego wykazane w deklaracji podatkowej, z wyłączeniem kwoty podatku naliczonego lub różnicy podatku, z poprzednich okresów rozliczeniowych, wynikają z:
 - a) faktur dokumentujących kwoty należności, które zostały w całości zapłacone za pośrednictwem rachunku bankowego podatnika w banku mającym siedzibę na terytorium kraju albo rachunku podatnika w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem, wskazanego w zgłoszeniu identyfikacyjnym, o którym mowa w odrębnych przepisach,
 - b) faktur innych niż wymienione w lit. a, dokumentujących należności, jeżeli łączna kwota tych należności nie przekracza 15 000 zł,
 - c) dokumentów celnych, deklaracji importowej oraz decyzji celnych i zostały przez podatnika zapłacone,
 - d) importu towarów rozliczanego zgodnie z art. 33a, wewnątrzspółnotowego nabycia towarów, świadczenia usług, dla którego podatnikiem jest ich usługobiorca, lub dostawy towarów, dla której podatnikiem jest ich nabywca, jeżeli w deklaracji podatkowej została wykazana kwota podatku należnego od tych transakcji;
- 2) kwota podatku naliczonego lub różnicy podatku nierozliczona w poprzednich okresach rozliczeniowych i wykazana w deklaracji nie przekracza 3000 zł;
- 3) podatnik złoży w urzędzie skarbowym dokumenty potwierdzające zapłatę podatku za pośrednictwem rachunku bankowego podatnika albo rachunku podatnika w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej;
- 4) podatnik przez 12 kolejnych miesięcy poprzedzających bezpośrednio okres, w rozliczeniu za który występuje z wnioskiem o zwrot w terminie 25 dni:
 - a) był zarejestrowany jako podatnik VAT czynny,
 - b) składał za każdy okres rozliczeniowy deklaracje miesięczne lub kwartalne.

Sprzedawcy ewidencjonującemu obrót na kasie, gdy nie umożliwi płatności przy zastosowaniu instrumentów płatniczych, nie przysługuje zwrot VAT w terminie 25 dni za okres rozliczeniowy:

- 1) w którym naruszenie tego obowiązku zostało stwierdzone, oraz za sześć kolejnych okresów rozliczeniowych następujących po tym okresie rozliczeniowym;
- 2) za który podatnik wykazał zwrot różnicy podatku.

Taki obowiązek został wprowadzony od 2022 r.

WAŻNE! Nie trzeba składać wniosku, aby uzyskać zwrot VAT w przyspieszonym terminie. Wystarczy zaznaczyć odpowiednie pozycje w deklaracji.

W JPK_V7 w przypadku wyboru zwrotu na rachunek rozliczeniowy w terminie 25 dni od dnia złożenia rozliczenia będziemy w polu:

- P_54 – podawać wysokość kwoty zwrotu na rachunek bankowy,
- P_56 – wpisywać „1”.

Ponadto na wniosek (zaznaczenie odpowiedniej pozycji w JPK_V7) urząd skarbowy jest obowiązany dokonać zwrotu różnicy podatku na rachunek VAT podatnika w terminie 25 dni, licząc od dnia złożenia rozliczenia (art. 87 ust. 6a ustawy o VAT). Zwrot na rachunek VAT przysługuje niezależnie od tego, czy zostaną spełnione warunki wynikające z art. 87 ust. 6 ustawy o VAT. Minusem tego rozwiązania jest brak możliwości swobodnego dysponowania zgromadzonymi środkami na rachunku VAT (zob. rozdział XXIII).

2.1. Ustalenie terminu zwrotu VAT

Termin zwrotu w ciągu 25 dni jest liczony od dnia złożenia przez podatnika rozliczenia. Oznacza to, że liczy się faktyczne złożenie deklaracji. Przez pojęcie „złożenie rozliczenia” należy rozumieć jego rzeczywisty wpływ do urzędu skarbowego. Obliczając termin zwrotu, nie uwzględniamy dnia złożenia deklaracji w urzędzie. Termin liczymy od dnia następnego. Zasada ta wynika z art. 12 Ordynacji podatkowej. Obecnie, gdy deklaracje VAT składamy wyłącznie w formie elektronicznej, datę złożenia mamy na pobrany UPO.

2.2. Zapłata za faktury zakupowe

Podstawowym warunkiem zwrotu na rachunek rozliczeniowy w terminie 25 dni jest zapłata za pomocą rachunku za faktury, z których wynikają kwoty podatku naliczonego wykazane w deklaracji podatkowej. Obowiązuje zasada, że faktury dokumentujące kwoty należności wykazane w deklaracji muszą być w całości zapłacone za pośrednictwem rachunku bankowego podatnika w banku mającym siedzibę na terytorium kraju albo rachunku podatnika w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem. Nie może to być dowolny rachunek, ale wyłącznie ten, który został wskazany w zgłoszeniu identyfikacyjnym podatnika. Dlatego gdy zmieniliśmy rachunek bankowy, a nie został on zgłoszony, należy jak najszybciej to zrobić, gdyż w przypadku zapłaty z innego rachunku organ podatkowy może zakwestionować prawo do przyspieszonego zwrotu.

Obowiązek zapłaty dotyczy zasadniczo wszystkich faktur rozliczonych w deklaracji.